

GLOBAL FORMUEULIGHED ER FALDET SIDEN ÅR 2000

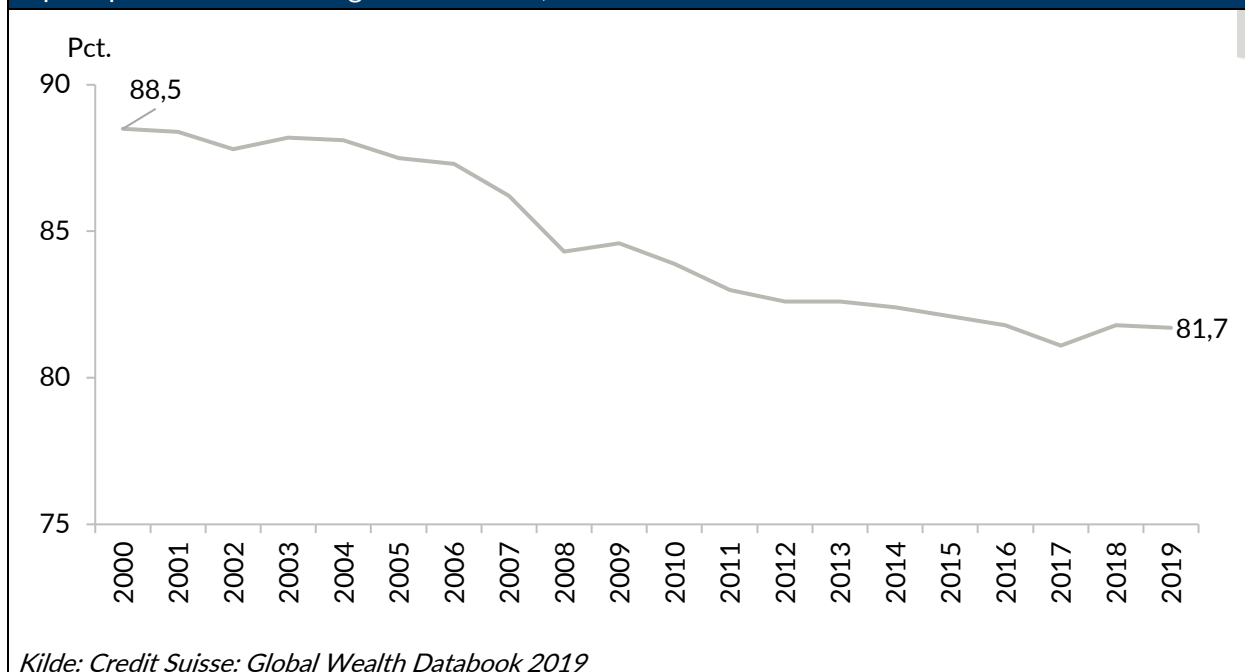
20-01-2020

AF CHEFKONSULENT JØRGEN SLOTH OG ØKONOM THOMAS DUE BOSTRUP

Den globale formueulighed er reduceret gennem de seneste 20 år:

- Top 10 pct.'s andel af den globale formue er reduceret fra 88,5 pct. i 2000 til 81,7 pct. i 2019 ifølge Credit Suisse, jf. figuren.
- Det modsvares af, at bund 90 pct.'s andel er vokset fra 11,5 pct. i 2000 til 18,3 pct. i 2019.
- Også andre mål for den globale formueulighed (Gini, top 1 pct. og top 5 pct.) viser, at uligheden i de globale formuer er faldet siden år 2000.

Top 10 pct.'s andel af den globale formue, 2000-2019

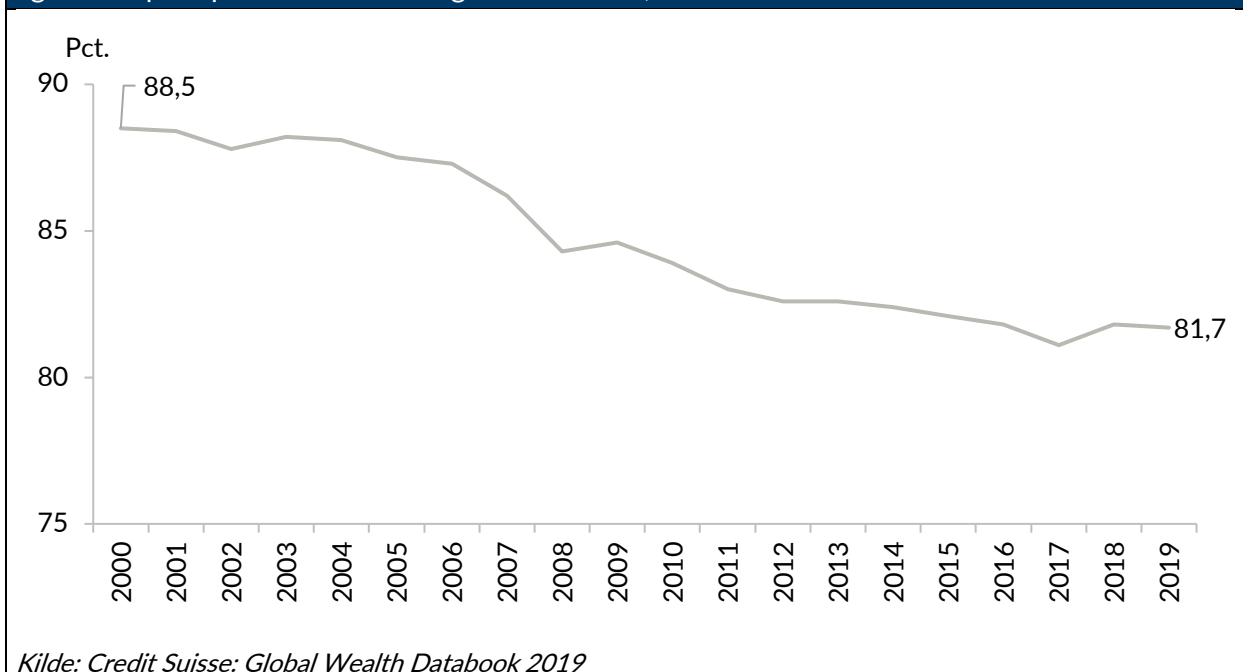

I den offentlige debat fylder ulighed i de globale formuer meget. Fx udgav Oxfam IBIS i januar 2019 en rapport, der viste, at de 26 rigeste har lige så meget formue som de 50 pct. med mindst formue i verden. Et mere retvisende billede ville dog være at fremføre, at de 26 rigestes formue udgør 0,4 pct. af den samlede globale formue.

Hvad der endnu ikke er kommet frem i debatten om formueulighed er, at den globale formueulighed faktisk er reduceret gennem de seneste 20 år. Eksempelvis er top 10 pct.'s andel af den globale formue reduceret fra 88,5 pct. i 2000 til 81,7 pct. i 2019 ifølge Credit Suisse, jf. figur 1.

Udviklingen for top 10 pct. modsvarer af, at bund 90 pct.'s andel er vokset fra 11,5 pct. i 2000 til 18,3 pct. i 2019.

Figur 1. Top 10 pct.'s andel af den globale formue, 2000-2019

Credit Suisse peger også selv på, at formueuligheden er reduceret siden år 2000: *"The conclusion to be drawn is that ... global wealth gaps have generally narrowed over the last two decades."*

Når formueuligheden er faldet siden år 2000, skyldes det ifølge Credit Suisse primært et fald i formueuligheden mellem landene. Blandt andet er formuerne i Kina vokset meget siden år 2000, hvor Kina var blandt de lande med lav formue. Den stigende formue i Kina trækker i retning af lavere formueulighed på globalt plan, fordi det løfter kinesernes formue tættere på formuerne i fx Europa og USA og mindsker derved forskellene mellem landene.

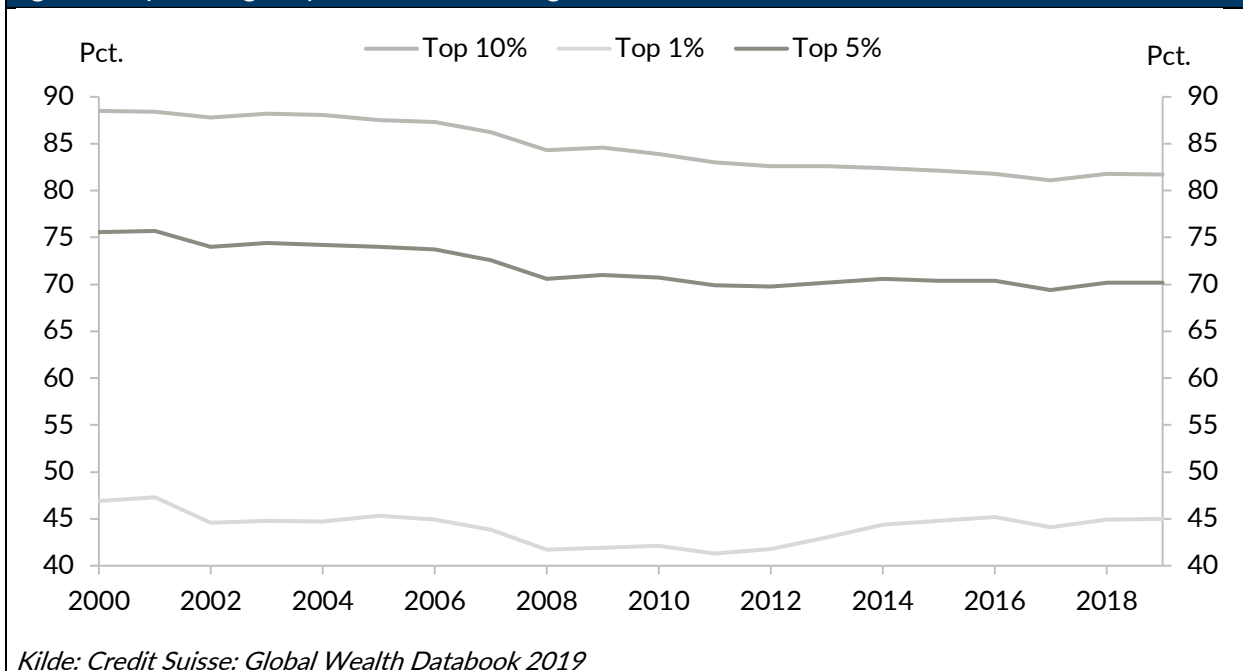
ANDRE MÅL FOR FORMUEULIGHED VISER OGSÅ EN FALDENDE TREND SIDEN ÅR 2000

Også når man ser på andre gængse mål for formueuligheden, er den globale formueulighed reduceret siden år 2000.

Ser man på top 5 pct.'s andel af den globale formue, er det nogenlunde samme billede som for top 10 pct. med et fald i formueandelen fra 75,6 pct. i 2000 til 70,2 pct. i 2019. Her har formueandelen dog stort set været konstant siden 2008, dvs. faldet indtraf i starten af perioden.

Top 1 pct. på verdensplan har 45 pct. af den samlede formue i verden i 2019. Det er lavere end i år 2000, hvor deres formueandel var på 46,9 pct., men højere end i 2011 hvor de havde 41,3 pct. af den samlede formue, jf. figur 2.

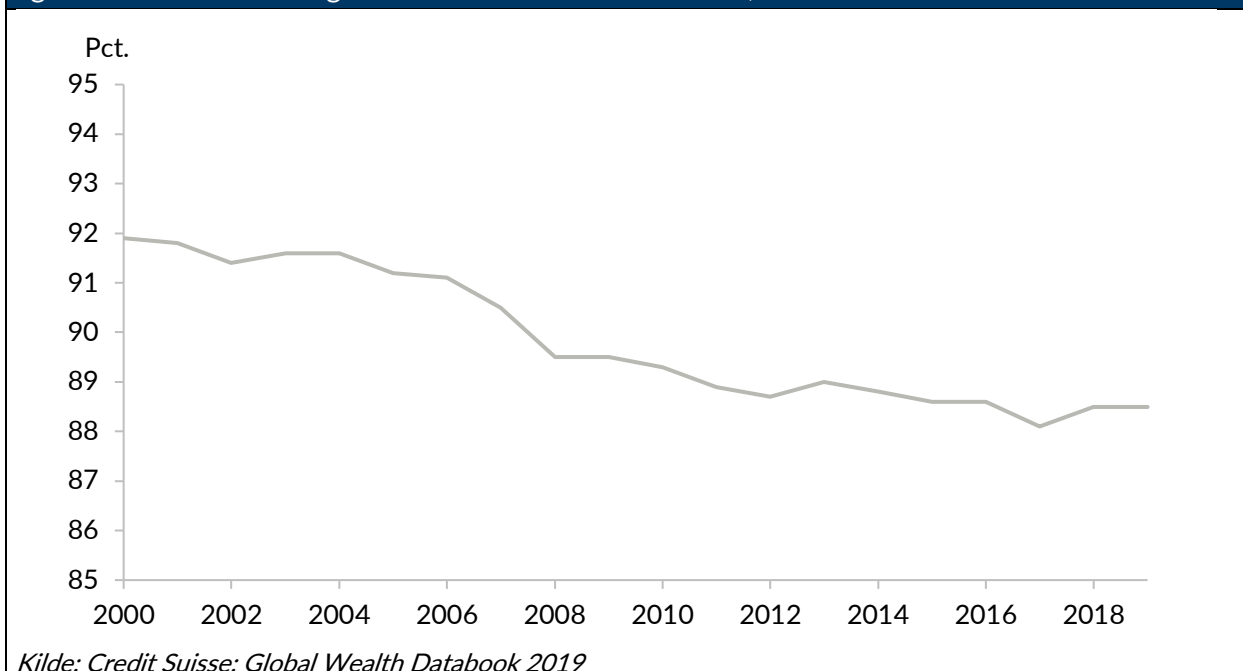
Figur 2. Top 1, 5 og 10 pct.'s andel af den globale formue, 2000-2019

Også målt ved Gini-koefficienten er formueuligheden reduceret: Fra 91,9 pct. i 2000 til 88,5 pct. i 2019, jf. figur 3¹.

¹ Gini-koefficienten er det mest udbredte mål for ulighed. Jo større Gini-koefficienten er, jo mere ulige er fordelingen. Hvis alle havde præcis samme formue, ville Gini-koefficienten være 0, mens den ville være 100 pct., hvis én person havde al formue, og resten af befolkningen dermed ikke havde nogen formue. Fordi formue godt kan være negativ, kan Gini-koefficienten godt være større end 100.

Figur 3. Global formueulighed målt ved Gini-koefficienten, 2000-2019

DE RIGESTE 26 PERSONER HAR 0,4 PCT. AF DEN GLOBALE FORMUE

Oxfam Ibis offentliggjorde i januar 2019 en rapport, der viste, at de 26 rigeste har lige så meget formue som de 50 pct. med mindst formue i verden. Dette siger ikke så meget, da de 40 pct. med mindst formue har en samlet formue på omkring 0 kr. (da en del mennesker af naturlige årsager har negativ formue – fx er det naturligt at stifte gæld som ung). Dvs. at en person, der har 1 dollar i formue, har mere formue end de 40 pct. med lavest formue².

Et mere retvisende billede af de 26 rigestes formue fremkommer ved at sætte deres nettoformue i forhold til den samlede formue i verden. De 26 rigestes formue udgør 0,4 pct. af den samlede globale formue. Når Oxfam i januar 2019 vælger at sammenligne de 26 rigeste i verden med den fattigste halvdel i verden, giver det et misvisende billede af formueuligheden. Hvis Oxfam virkelig ville vise noget om, hvor meget de 26 rigeste ejer af hele verden, burde de måle det i forhold til den samlede formue. Og her fremgår det, at de 26 rigestes formue udgør 0,4 pct. af den samlede globale formue.

FORMUE ER IKKE ET GODT UDTRYK FOR LEVESTANDARD

Formueulighed har som nævnt været meget fremme i den offentlige debat. Man skal være varsom med at sammenligne formuer (og dermed formueulighed) på personniveau, for det siger ikke nødvendigvis noget om levestandarden. Et tænkt eksempel kan illustrere denne pointe: En person, der

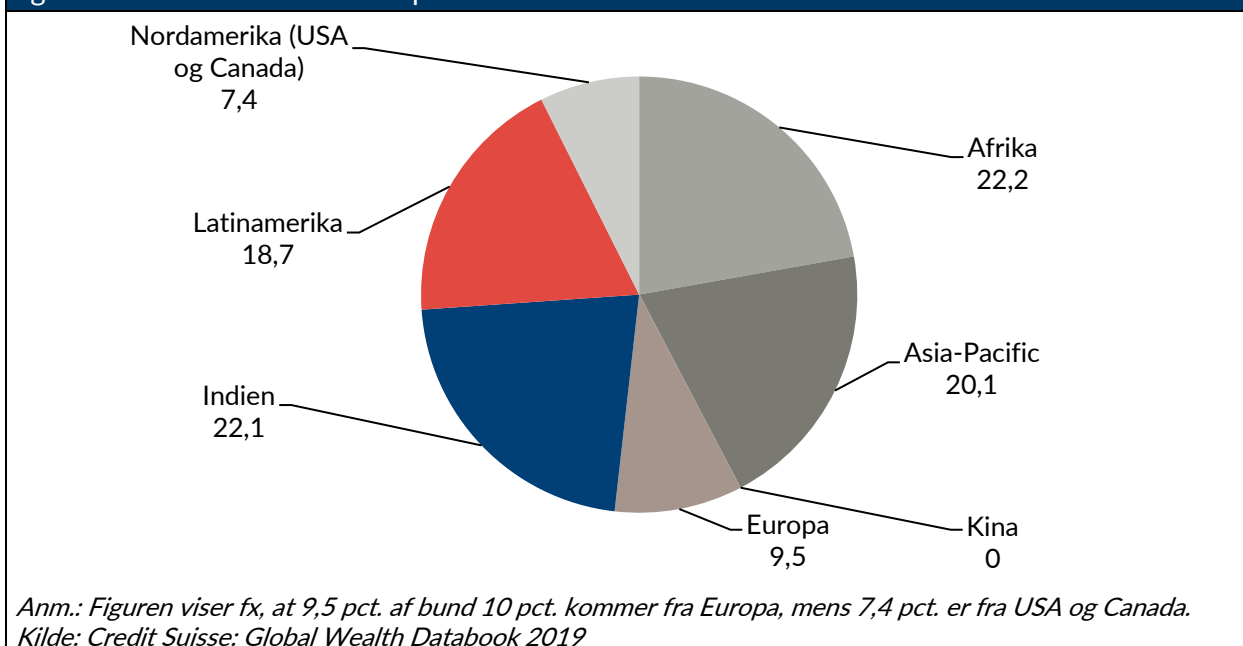
² Baseret på Credit Suisse-rapporten fra 2018

hvert år tjener 1 mio. kr. og hvert år bruger dem alle, vil ikke have nogen formue. Men vedkommende vil have en høj levestandard.

At størrelsen af formuen ikke nødvendigvis siger noget om levestandarden kommer også til udtryk, når man ser på, hvor bund 10 pct. i den globale formuefordeling kommer fra. Bund 10 pct. udgøres bl.a. af 9,5 pct. fra Europa og 7,4 pct. fra Nordamerika (USA og Canada), mens der ifølge Credit Suisse ikke indgår nogen fra Kina, jf. figur 4, på trods af at levestandarden (BNP pr. indbygger) er langt højere i Europa, USA og Canada end i Kina.

Er man i bund 10 pct., har man enten negativ formue eller en formue tæt på 0³. Når bund 10 pct. udgøres af så mange fra Europa, USA og Canada, skyldes det i høj grad, at velstående lande har veludviklede finansielle systemer (fx banker), som giver mulighed for at optage lån, fx til at opstarte en virksomhed eller for at finansiere forbrug under studietiden, jf. boks 1. På denne måde er muligheden for at optage gæld en positiv ting, fordi den fx giver mulighed for at forbruge som studerende, hvor indkomsten er lav (og betale tilbage senere, når man er kommet i job og har højere indkomst).

Figur 4. Hvor kommer bund 10 pct. fra?

³ Formuen skal være mindre end 135 USD for at man indgår i 1. decil

Boks 1. Perspektiverende overvejelser omkring formuefordelingen

Ulighed i formuer skyldes bl.a. aldersforskelle. Det er helt naturligt, at en person på 65 år har en formue (bl.a. pensionsformue og friværdi i boligen), som er mange gange større end en person på 25 år, der netop er kommet ud på arbejdsmarkedet og kun i mindre grad har haft mulighed for at spare op.

Muligheden for at optage gæld og opbygge formue er grundlæggende udtryk for et velfungerende finansielt system, hvor man har mulighed for at flytte sit forbrug over tid.

I Danmark kan studerende fx optage lån, fordi deres indkomst senere i livet bliver meget højere end under studietiden. Tilsvarende sparer langt de fleste op til pension og flytter derigennem forbrugsmuligheder til pensionisttilværelsen. Flytningen af forbruget giver store velfærdsgevinster, fordi man alternativt ville have et meget lavt forbrug som studerende og som pensionist. Det betyder også, at der er en helt naturlig ulighed i formuerne som følge af aldersforskelle.

Tilsvarende kan forskelle i forbrugs- og opsparingstilbøjelighed påvirke formueopbygningen. To personer på samme alder og med samme indkomst vil have forskellige formuer, hvis den ene sparer fx 25 pct. af sin indkomst op, mens den anden forbruger hele indkomsten. Denne formueulighed er der ikke umiddelbart noget uretfærdigt i. De to personer har haft de samme muligheder og har helt frivilligt valgt at forbruge indkomsten på forskellige tidspunkter.

Derudover indgår humankapital ikke i formueopgørelsen pga. manglende data. Humankapital opbygges bl.a. gennem uddannelse og læring på arbejdspladsen. Lønningerne er afkastet af humankapitalen, dvs. jo tættere man kommer på pensionsalderen, jo mindre vil humankapitalen være.

CREDIT SUISSE'S RAPPORT OM FORMUER OG FORMUEULIGHED

Credit Suisse⁴ udgiver hvert år en opgørelse af den globale formue.

Verden har knap 7,7 mia. indbyggere (2019), heraf er 5,1 mia. voksne, og den samlede nettoformue udgør 360.000 mia. dollars ifølge Credit Suisse, jf. tabel 1. Nettoformuen pr. voksen udgør i gennemsnit 71.000 dollars.

---

⁴ I den danske og internationale debat om formuefordeling på tværs af lande anvendes meget ofte Credit Suisse formuetal. Credit Suisse har konkrete formuetal for 53 rigere lande. Tallene bygger primært på landenes nationalregnskaber. De 53 lande har ifølge Credit Suisse 95 pct. af verdens formue og 65 pct. af verdens befolkning. I de resterende lande i opgørelsen er formuerne (primært fattige lande) estimeret. Når formuerne skal fordeles internt i landene, baseres dette for 36 lande på registerdata og survey-data. For de resterende lande estimeres formuefordelingen. Dvs. at der er nogen usikkerhed ved tallene.

Tabel 1. Verdens befolkning og formue, 2019

Befolkning, antal mia. personer	7,7
Antal voksne, mia. personer	5,1
Samlet formue, mia. US dollars	360.600
Gennemsnitsformue pr. voksen, US dollars	70.800
Medianformue pr. voksen, US dollars	7.100
Antal dollar-millionærer, mio. personer	46,8

Kilde: Credit Suisse: Global Wealth Databook 2019

Der er i dag 47 mio. dollar-millionærer, dvs. personer med en nettoformue på minimum 6,8 mio. kr. Der er ca. 50 mio. indbyggere (voksne) i den globale top 1 pct., og man skal have mindst 940.000 US dollars i formue for at være i top 1 pct. på verdensplan.

Nettoformuen opgøres som summen af finansiell formue og ikke-finansiell formue (fx bolig) fratrukket gæld. Den samlede bruttoformue er på 409.000 mia. dollars, men den samlede gæld er på knap 49.000 mia. dollars jf. tabel 2.

Tabel 2. Samlet formue i verden fordelt på komponenter, 2019

	<i>mia. US dollars</i>
Finansiell formue	224.100
Realformue (bolig)	236.200
Gæld	48.800
Bruttoformue	409.400
Nettoformue	360.600

Kilde: Credit Suisse: Global Wealth Databook 2019 samt CEPOS-beregninger

Ser man på formuefordelingen, har de 50 pct. med mindst formue ca. 1 pct. af den globale formue i 2019, jf. figur 5.

Figur 5. Formuegrupperes andel af den globale formue, 2019

